

Zápis o obhajobě disertační práce

Akademický rok: 2020/2021

Jméno a příjmení studenta: Mgr. Lucie Korecká
Identifikační číslo studenta: 19134528

Typ studijního programu: doktorský
Studijní program: Filologie
Studijní obor: Germánské literatury
ID studia: 438664

Název práce: Continuity and Contact: The Contemporary Sagas and Cultural Memory

Pracoviště práce: Ústav germánských studií (21-UGS)

Jazyk práce: angličtina

Jazyk obhajoby: čeština

Školitel: PhDr. Jiří Starý, Ph.D.

Oponent(i): prof. Lena Rohrbach

doc. Pernille Hermann

Datum obhajoby: 14.09.2021   **Místo obhajoby:** Praha

Termín: řádný

Hlasování komise: prospěl/a: 4   neprospěl/a: 0

Průběh obhajoby:

14:09 Předseda komise prof. Mgr. Martin Humpál, Ph.D. zahájil obhajobu, představil přítomné členy komise a oponenty.

14:13 Školitel PhDr. Jiří Starý, Ph.D. představil studentku a seznámil přítomné s dosavadním průběhem jejího doktorského studia a s jejími badatelskými zájmy.

14:14 Studentka představila teze své disertační práce, důvody výběru tématu, metodiku a nejdůležitější body svého výzkumu. Vysvětlila, proč se zaměřila na ságy o současnosti jakožto texty představující zakládající narativ pro vztah Islandců k unii s Norskem; metodologii vycházející z paměťových studií a svou představu narativních typů, které lze najít v různých žánrech. Umožňují propojit ságy o současnosti s předchozími žánry. Díky nim mohla formulovat pro dosavadní bádání nové objevy: rozpoznat pozitivní vztah Islandců k norské monarchii, ukázat jejich aktivní loajalitu a roli islandských biskupů v prostředí, kde chyběla královská moc, která byla obdobná jako role králů ve Skandinávii; a dále to, že ságy o současnosti vyjadřují nejen v 13. století probíhající změnu, ale ukazují i kontinuitu historické reality (např. to, že koncentrace moci probíhala již dlouho).

13:21 Předseda požádal oponenty o přednesení nejpodstatnějších bodů posudků.

13:22 Oponentka doc. Dr. Pernille Hermann seznámila přítomné stručně se svým hodnocením disertační práce, kterou rozhodně doporučuje k obhajobě. Představila své kritické poznámky: nejsou explikované afinity ke strukturalismu, použitý pojem žánru by měl být představen podrobněji, koncept kulturní paměti by si také zasloužil podrobnější rozpracování i důslednější použití v analytické části. Dochází k mísení přístupu explikujícího historickou realitu s konceptem kulturní paměti. Oponentka dále namítla, že teze, že islandská identita byla postupně z lokální nahrazena širší křesťanskou, není chronologicky opodstatněná, jelikož už ve 12. století dříve byla islandská identita širší než lokální. Pro případnou

publikaci navrhuje jasnější hierarchizaci a jasnější odlišování literární roviny od roviny středověké historie. Navrhla také další literaturu, která se týká analýzy ság o biskupech.

Oponentka položila na základě výtek studentce následující otázky:

1. Proč nejsou v metodologické části přiznaná strukturalistická východiska?

2. Jaký pojem žánru je použit? Žánry není třeba zavrhnout, je třeba navázat na bádání s nimi pracující, pak lépe vyvstane nové.

3. Proč není pojem kulturní paměti použit šířeji v celé práci?

4. Vyjádřit se k výtkám týkajícím se chronologie změny islandské identity.

5. Vyjádřit stanovisko ke vztahu ústní a písemné tradice, jak studentka zohledňuje jednotlivá media. Je pojem „saga tradition“ – v práci používán jen pro literární tradici, či celou tradici předávání dané látky?

Práci celkově ohodnotila jako zdařilou a splňující požadavky na disertační práci.

14:57 Oponentka prof. Dr. Lena Rohrbach seznámila přítomné stručně se svým hodnocením disertační práce se závěrem, že práci doporučuje k obhajobě.

Teoretická část by měla být jasněji rozpracovaná a používaná konsekventně celou dobu. Navrhuje rozpracovat koncept identity, k čemuž doporučila další literaturu; dále vzít v úvahu rukopisnou situaci (v disertační práci se nepracuje s dobou zachování rukopisu v 14. století, ale s předpokládanou dobou vzniku textu). Naratologický výzkum ság by bylo také záhodno zahrnout (doporučila literaturu k představám figury a osoby). Míšení hledání historických událostí a naratologické analýzy – při analýze by bylo konsekventnější vyjadřovat se k narativním konstrukcím, ne pojímat postavy jako historické osoby.

Oponentka položila studentce následující dotazy:

1. Proč nebyl strukturalismus diskutován? Proč se studentka nehlásí ke strukturalistickým základům, i když její nový pojem, „narativní typy“, z něj evidentně vychází?

2. Budeme-li datum zapsání Ságy o Sturlunzích ságy brát jako datum jejího vzniku, změni to interpretaci posunu identity?

3. Jak struktura práce a výběr textů ovlivňují její závěry?

Celkově práci zhodnotila jako cenný příspěvek ke studiu ság s originální teorií.

15:17 Studentka poděkovala za konstruktivní kritiku. Vyjádřila se k výtkám:

Ad Strukturalismus: strukturní pattern v práci nedefinuje, protože se soustředila na vztah struktury a významu. Souhlasila s tím, že by se měl více explicitně zmínit.

15:23 doc. Dr. Pernille Hermann namítla, že strukturalismus je širší pojem, nejen pojetí Theodora Andersona, a hledání narativních typů je také strukturalistický přístup. Být si vědom, že hledá struktury v textu, je důležité.

15:24 prof. Dr. Lena Rohrbach dodala, že by bylo dobré se více zařadit do širšího pole strukturalismu, rozdíly by ukázaly dobře, v čem je práce inovativní. Navázat na Úlfara Bragasona a Jesse Byocka.

15:26 Studentka se vyjádřila k otázce memory in literature x memory of literature: obojí v práci zohledňuje, vztah textu a obsahu je pro ni důležitý, ví, že nelze studovat jen jako discourse. Snažila se zachovat rovnováhu textu a kontextu a také argumentovat proti závěrům moderní historie pomocí ság o současnosti. Přiznává, že měla jasněji rozlišit námět a historickou realitu.

15:34 prof. Dr. Lena Rohrbach: otázka vztahu historie a literatury je v ságovém bádání přítomná vždy, a byla řešena již u ság rodových. Je to věčný problém, ale je třeba lépe propojit historický přístup s literárními aspekty.

15:36 doc. Dr. Pernille Hermann: jistě, že je třeba sociální kontext začlenit, ale rozlišit představy kulturní historie a historické reality.

15:40 Studentka se vyjádřila k otázce žánru: žánry kritizuje proto, že přináší příliš důrazu na ságy jako literaturu a odvádí od jejich role v rámci kulturní paměti. Proto místo nich navrhuje pojem „narativní typy.“

15:45 doc. Dr. Pernille Hermann: opět by bylo lépe zařadit práci do kontextu dosavadního bádání, a i vztahování se k již vymezeným žánrům je zařazení.

15:47 Mgr. Helena Březinová, Ph.D: v bádání věnujícím se moderní literatuře lze najít několik již existujících pojmů, které vycházejí ze strukturalismu a mohly by být pro to, co studentka pojmenovává jako „narativní typy“, použity.

15:50 Studentka se vyjádřila k otázce chronologie: není v práci brána striktně, její původní záměr byl hledat vztah k Norsku v různých žánrech ság, ale zjistila, že v některých textech není nic k nalezení. To ji překvapilo, ale absence je také důležitá informace, proto se snažila tuto absenci tohoto tématu začlenit, a k tomu chronologie, která není považovaná za absolutní, posloužila.

15:56 PhDr. Jiří Starý, Ph.D. položil otázku, čím se liší narativní typy a character types.

Studentka odpověděla, že character types jsou čistě definované role, kterou hrají ve vyprávění.

16:00 Mgr. Vladimír Polach, Ph.D.: z pozice historika pasáže, které se vyjadřují k historické realitě, ocenil, ale nelze v jedné práci pokrýt historický, literární a kulturně paměťový přístup v jedné studii, je třeba volit, pro koho píšeme.

16:08 Předseda ukončil veřejnou rozpravu a komise zahájila neveřejnou část jednání, ve kterém jednotliví členové komise zhodnotili průběh obhajoby.

16:20 Předseda komise seznámil studentku a přítomné s výsledkem obhajoby: Ze čtyř přítomných členů komise hlasovali všichni kladně. Disertační práce byla klasifikována známkou „prospěl“.

Zapsala Mgr. Marie Novotná, Ph.D.

Klasifikace obhajoby:	prospěl/a (P)	
Předseda komise:	prof. Mgr. Martin Humpál, Ph.D.	.....
Členové komise:	Mgr. Marta Bartošková, Ph.D.	.....
	Mgr. Helena Březinová, Ph.D.	.....
	Mgr. Vladimír Polách, Ph.D.	.....